

персонажів. Досить продуктивною групою є чужомовні словосполучення та речення на синтаксичному рівні, які утворюють такі складні комунікативні структури, як монологи та діалози, що пояснюється прагненням зберегти національну ідентичність їхніх героїв. Так, наприклад, С. Майданька у повісті «Провідна неділя» вводить російськомовного героя — відставного генерала КДБ, тому його репліки подано саме російською мовою, напр.: *Так прибралися, виходив на терасу, що у дні нескінченних революційних свят слугувала йому за трибуну, і звертаючись до уявної колони демонстрантів, звак:* «*Да здравствует юные легионы Стрелы Советов! Ур-ра, товарищи! С празником вас, с Днем Победы, с тыщи второй годовщины Великой Октябрьской революции!*» (С. Майданька); в) створення іронічного чи гумористичного ефекту, напр.: *Та ця відверта агітація на користь «тиде in за-вчотт» припинилась, коли зромом серед якого неба приголомшила звістка, що Доді «шильт» звинувачення в українському буржуазному націоналізмі* (С. Майданька).

Українські письменниці з практичною потребою і обдуманно вживають у текстах іншомовні елементи. Іноколи автори пропонують використання паралельної моделі «іншомовне слово — лексема в українській мові». В основі такої моделі — англо-український переклад. Зі стилістичного боку вживання паралельної моделі надає експресивного заряду висловленому, має прагматичне застосування: уможливило використання іншомовних елементів без необхідних тлумачень чи коментарів, напр.: *Кажуть, у французьких родинках популярною є так звана *crise de six mois* — криза шести років. Роже з Яною переживали *crise de six mois*» (Є. Кононенко); *Але Біст відомі, що з Дружесобонародівкою він ще розбереться. А їм не варто брати на себе додатковий тягар. Він так і сказав: *additional виден*» (Є. Кононенко); *А тут, на іншій медані... на аверсі вгорі латинський напис, «*VIRGUTE ET SARVENTIA*», що означає «*мудрість і мудрість*»...» (С. Майданька).***

Найактивнішою є форма подання «іншомовне слово — покликання», напр.: *У той день, коли нагло осиротілий Михайло зазирає чи не під кожеш камінь у прибережному лузі, його Черемошине належало Румунії, де Богом і царем для його відданих служив король Мігай, а тут, на замській окраїні *Романія мате*, у забитому в гори селі над Черемошем, царями й Богами були королівські посередники — служиві вояки місцеві дідичі (М. Матіос), *gratiasci* на чолі з лейтенантом Думолом та місцеві дідичі (М. Матіос). *Romania mare* — Велика Румунія (М. Матіос). Автори складають глосарій іншомовних слів, який здебільшого подають у кінці твору. Наприклад, роман «Діти Ніобія» С. Майданької супроводжується словником, що містить слова з німецької, румунської, польської та французької мов.*

У жіночій прозі **транслітеровані іншомовні лексеми** (ТЛІ) найпродуктивніше представлені у творчості Є. Кононенки. На нашу думку,

саме перекладацька діяльність поповнює активний словниковий запас авторки великою кількістю іншомовної лексики, що репрезентовано в її прозових творах, напр.: *Як не повернувся з цього воєнчу, значить так тому і були!* (Є. Кононенко); *Лино шведський стил на сніданок, різномовні меню на обіді та вечері, кава семи сортів під час *кофі-брейк* між засіданнями* (Є. Кононенко); *— Це правда, що ти колись був її *бой-френдом*? — Я мало не став її *брайд-друмом** (Є. Кононенко). Наведені приклади ілюструють використання ПІ відповідно до норм сучасної української мови: іменникам-англіцизмам *кофі-брейк* — *coffee-break*, *вояж* — *voiage*, *бой-френд* — *boу-friend*, *брайд-дум* — *bride-groom* [2] притаманні граматичні категорії роду, числа та відмінка: *Р.в.* — у перших двох лексемах із питома українськими закінченнями іменників чоловічого роду *-іє* у множині й *-у* в однині відповідно, а в решті — *О.в.* із закінченням *-ом*.

Транслітеровані іншомовні лексеми виконують власне номінативну та спеціфічні стилістичні функції. Наприклад, власне номінативна функція: *Навіть по кількох роках життя в Мюнхені між розважливими, але, як нерідко видавалося Марії, із притихлою кров'ю, людьми, загучивши з радію чи телевізора радісний голос скрипки чи розпачливу муз. *фурера* або *наю*, вона була би нукчалася до танцю чи співу, а може, й до плачу* (М. Матіос), *фурер або най* — (молд.) губний народний музичний інструмент (М. Матіос); *— Хіба це не від лукавого? Хіба не краще сказати «*ког нідрей*» бодай би і в сингазі, але так, щоб про це жодна душа не знала, окрім тої, до кого звертаєш свою молитву?!* (М. Матіос), *ког нідрей* — іврит — молитва «Усі присягання» (М. Матіос); *Аманда не була мого *лей-френд*, але я дуже часто милувалася її обличчям* (Є. Кононенко); *— О... Я й сам хотів написати *резерв* щодо психосоціальних здобутків претей суспільств, то мені транта не дали...* (Є. Кононенко). ТЛІ можуть використовуватися в аргументивній функції, підкреслюючи уважне, доброзичливе ставлення персонажа до свого співрозмовника, напр.: *Я дам відповідь за вас, *лібе фрау Шварцмільх*. Ви б хотіли жити у сучасній замощній Німеччині* (Є. Кононенко); *— Не плачте, *домно*... — якомога лагідніше заспокоїв лейтенант, але вона вже була в снігах* (М. Матіос). Основними стилістичними функціями транслітерованих іншомовних лексем є а) іронічну, напр.: *Якщо ми так будемо пинькати *наш кеш*, то що дістанеться для *гіфид* діти України?* (Є. Кононенко), б) іронічно-гумористична, напр.: *— Ти не дочув, нас просять, *щоби ми відсія еміталися*, — наводячи лад на Микитиному «*фейсі лшца*», Богдан зоереджено *стримував* з його бороби *конфети* й *лелітки*...» (С. Майданька).*

Транслітеровані іншомовні слова створюють підґрунтя для зоередження уваги читача. Вони реалізують прагматичну мету письменниць: увиразнюють їхню творчу оригінальну манеру, демонструють відхід від усталених стереотипів письма.

Сучасні письменниці вживають ті чи ті іншомовні лексеми не лише на